

عنوان مقاله:

بررسی چالش های دیپلماسی گردشگری در روابط ایران و همسایگان شرقی (با تاکید بر منطقه مکران)

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، دوره 10، شماره 39 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

شیدا مرتضایی - دانشجوی دکترای جغرافیای سیاسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.

پیروز مجتهد زاده - دانشیار جغرافیای سیاسی، مدرس دوره دکترا، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.

عزت اله عزتی - استاد جغرافیای سیاسی، واحد علوم و تحقیقات تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

دیپلماسی گردشگری به عنوان یکی از اقسام دیپلماسی عمومی از ابزارهای مهم پیشبرد اهداف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و حتی امنیتی کشورها در محیط پیرامونی و فرا پیرامونی محسوب می‌شود. منطقه مکران ایران با توجه به موقعیت ارتباطی و دسترسی به مناطق مجاور و نیز جاذبه‌ها گردشگری دریایی، اقتصادی و تجاری و بیابانی پتانسیل تبدیل شدن به مقصدی غیر قابل جایگزین در گردشگری ایران و همسایگان شرقی را دارد؛ اما این هدف با چالش‌های چندی در دو سطح خرد و کلان مواجهه است. سوال اصلی مقاله این است که چالش‌های دیپلماسی گردشگری در روابط ایران و همسایگان شرقی کدام‌اند؟ در این مقاله از روش توصیفی- پیمایشی و نرم افزار Spss برای تحلیل داده ها استفاده شده و با به کارگیری آزمون‌های آنالیز واریانس یک طرفه و آزمون T یک طرفه و زوجی، به ارزیابی هرکدام از شاخص ها پرداخته شده است. جامعه آماری مقاله فعالان عرصه دیپلماسی و حوزه گردشگری و حجم نمونه نیز با استفاده از فرمول کوکران ۳۴۴ نفر تعیین شد. نتایج مقاله نشان دهنده آن است که حدود ۶۰ درصد جامعه آماری پژوهش تمایل بالایی در بهره برداری از دیپلماسی گردشگری در روابط ایران و همسایگان شرقی با محوریت منطقه مکران دارند. ضریب بتای اثرگذاری کیفیت دیپلماسی گردشگری بر روی بعد زیرساخت‌های گردشگری ۴۷/۰ است که بر اساس میزان کیفیت دیپلماسی گردشگری، رابطه معناداری در شاخص مدیریت و برنامه‌ریزی زیرساخت‌های گردشگری منطقه مکران به دست آمده است. جهت این رابطه نیز مثبت برآورد شده است که نشان دهنده وجود رابطه مستقیم است. همچنین ۶/۴۲ درصد از پاسخگویان اثرات دیپلماسی گردشگری بر شاخص تنش‌های سیاسی و امنیتی بین مرزی را در حد متوسط می‌دانند و برای ۱/۲۲ درصد در حد زیاد است و برای ۶/۱۸ درصد نیز در حد خیلی کم است. تحلیل روابط آماری بر اساس آزمون همگونی کای دو مبتنی بر جداول توافقی، نشان دهنده وجود رابطه معنادار آماری میان متغیر وابسته شاخص تنش‌های سیاسی و امنیتی بین مرزی همسایگان و متغیر مستقل کیفیت دیپلماسی گردشگری است. بررسی‌ها نشان می‌دهد، بر اساس میزان کیفیت دیپلماسی گردشگری، رابطه معناداری در شاخص منطقه‌گرایی در میان همسایگان به دست آمده است. جهت این رابطه نیز مثبت برآورد شده است که نشان دهنده وجود رابطه مستقیم است بر همین اساس نتایج آزمون رگرسیون نشان دهنده آن است که کیفیت دیپلماسی گردشگری به صورت معناداری شاخص ارتقاء منطقه‌گرایی در میان همسایگان را با ضریب بتای ۰.۲۹ را پیش بینی می‌کند.

کلمات کلیدی:

منطقه گرایی، نگرش عمودی، دیپلماسی گردشگری، فرایند تسری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1907217>

